

اولین همایش ملی معماری، مرمت، شهرسازی و محیط زیست پایدار ۲۸- شهریور ۱۳۹۲

بررسی قابلیت بناها و بافت های تاریخی در مقاومت در برابر زلزله

(نمونه موردی: بافت تاریخی شهر یزد)

احمد اصغریان جدی^۱، لیلی اولیاء^{۲*}

^۱دانشیار دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه شهید بهشتی، A-Jeddi@sbu.ac.ir

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد مرمت و احیای بناها و بافت های تاریخی، دانشگاه شهید بهشتی،

L.owlia@mail.sbu.ac.ir

چکیده

ایران یکی از کشورهای زلزله خیز جهان است که تقریباً تمام خاک آن بر روی کمر بند زلزله خیز قرار دارد. شاهد این مدعا زلزله هایی است که در چند سال اخیر در نقاط مختلف ایران اتفاق افتاده است. این موضوع اهمیت بررسی وضعیت مقاومت بناها در برابر زلزله را در ایران نمایان می سازد. زلزله های اخیر ایران که تعداد آنها نیز کم نبوده است، علاوه بر به وجود آوردن خطرات تلخ برای عده ای، همه اقشار مردم را درمورد سکونت گاه های خود حساس کرده و به ناچار برای انواع روش های پیشگیری از آن به فکر فرو برده است. از طرف دیگر عموماً از بافت های تاریخی به عنوان بافت های غیرمقاوم در برابر زلزله یاد می شود. این نکته با تبلیغ های متمادی، باعث نگرانی مردم ساکن در بافت های تاریخی-نه فرسوده- شده است. این نگرانی گاه تا به جایی می رسد که ساکنان دست به تخریب خانه های خود به صورت غیرقانونی و به دور از چشم سازمان میراث فرهنگی می زنند و با توان مالی معمولاً پایین خود، خانه های به اصطلاح مدرن با کیفیت بسیار پایین به جای آن می سازند. این امر خود تبدیل به عاملی دیگر علاوه بر عوامل معمول بر تخریب هرچه بیشتر دانه ها و بافت تاریخی شده است.

این مقاله سعی دارد تا با ارزیابی قابلیت های نهفته در بناها و بافت های تاریخی، این امکان را فراهم می آورد تا هرچه بیشتر قابلیت بناها و بافت های تاریخی در مقاومت در برابر زلزله نمایان و به طبع با آگاهی هر چه بیشتر مسئولین و به خصوص مردم زمینه حفظ و نگهداری آنها محیا شود. همچنین علاوه بر این امر مهم، این پژوهش سعی دارد تا پس از معرفی هرچه بیشتر این میراث ارزشمند به جهانیان، راهکارهایی جهت استفاده از این قابلیت ها در بناهای امروز ارائه نماید.

روش گردآوری اطلاعات در این پژوهش بر اساس مطالعات کتابخانه ای، پیمایش میدانی و کتابخانه ای بر روی بخشی از بافت تاریخی یزد و تحلیل گرافیکی آن می باشد و پس از مقایسه، از راهبرد ترکیبی برای رسیدن به نتیجه مورد نظر استفاده شده است.

واژه های کلیدی: بناهای تاریخی، بافت های تاریخی، زلزله، قابلیت مقابله، بافت تاریخی شهر یزد